

Monika Nemcová

Jaroslav Matůš

- predseda mužského speváckeho zboru Dolněmčané

- 72 rokov, dôchodca

Pána Matůša som navštívila uňho doma v Dolním Němčí. Býva v rodinnom dome oproti reštaurácii Rozkvet. Rozhovor sa odohral v kuchyni. Na lavici a v košíku pri nej boli odložené noviny (neskôr v rozhovore som sa na ne pýtala), okrem toho som si tam všimla slovník pre lúštitel'ov krížoviek. Mali tam rádio, ktoré bolo pri mojom príchode pustené, následne ho pán vypol. Bola som sa pozrieť aj na WC, ale tam žiadne noviny ani časopisy nemali, len na stene visel kalendár Českej zbrojovky. Na chodbe mali vystavené parošie, trofeje, čo som si pri príchode nevšimla, až pri odchode ma na to pán Matůš upozornil.

Počas rozhovoru som zistila, že pán má komunistickú minulosť a zároveň je bývalým príslušníkom Verejnej bezpečnosti. Nemala som pocit, že by sa za ňu hanbil, zároveň ale nepôsobil, že by sa tým chcel chváliť a nebol ohľadne nej ani príliš zhovorčivý. Naopak, zdalo sa mi, že jeho družka, pani Lidka, má pocit, že ho musí predou mnou obhajovať, aj v rozhovore po vypnutí diktafónu. Povedala mi, že voči pánu Matůšovi majú ľudia v Dolněmčí rešpekt a že „hovorí vždy pravdu“. Zároveň povedala, keď tam nebol, že stále má rozkazovacie policajné maniere a že ona musí poslúchať. To, že družka vstupovala do rozhovoru, sa pánovi príliš nepáčilo, ale až tak často ju neprerušoval. Ku komunikácii s dcérou mi družka povedala, že dcéra pánovi M. nezavolala na Jaroslava, čo bolo dva dni pred rozhovorom.

O speváckom zbore hovoril s nadšením, ukazoval mi fotky, letáky a vlastnú minikroniku a obsiahlo o tom hovoril.

Prvú polovicu rozhovoru mi pomohla prepísať Aňa Pilnajová, za čo som jej veľmi vďačná a preto sa štýl prepisu mierne líši (ja som vynechávala vatú v podobe ehmmm ☺). Prepis ešte trochu vyčistím pri kódovaní.

Rozhovor sa začína takto zvláštne, pretože ešte som si ani poriadne nesadla a pán Matůš mi už začal rozprávať o akciách, ktorých sa so zborom zúčastňujú. Práve v ten týždeň (1.5.) mali predhodové spievanie.

Pečiete napríklad kačicu počas tých hodov?

Prosim?

Pečiete kačice, a tak?

Ne. Od toho to se říká salátové hody, protože...jediné tak, jediná taková rostlina, která v této době je, tak je ten zelený salát. Hlávkový salát prostě to takhle, takže takhle se to říká a ehm na hody pro nás to není takový jako nějaký vyhraněný zvyk, že by musela být jako kachna nebo něco podobného. Tady vobyčejně se to odehrává, já bych řekl, ehm v klasickém řízku,

ale tak že je jako prostě...ale já jako kluk co si pamatuju, tak vždycky na ty hody býval řízek, protože já teda sutřiačtyřicátej ročník, takže už si cosi pamatuju, že mám sedmdesát dva roků jako pryč za sebou už, no a eeh tak to bylo tedy tak, ale dneska už je to prostě co si kdo jaksi smyslí, tak tak to jak se. A dřív no...

Je tu vlastně příležitost' na to, aby sa stretávala rodina, alebo tak počas tých hodov?

Ale to je pochopitelné, protože k tým hodov to, protože všichni... ne nezůstali tady v místě bydliště, tak když se ta ta přízeň nějaká, tak se zve sokolník, prostě ze sousedíc dojede, takže na ty hody se sjížd'á víc takto prostě těch rodáků a pozvaných lidí, takže to je takovým způsobem, že bývají ehmm co zas ten, jestli jste se tam na to dívala, pokud jste si všimla, tak je tam ehmm vývěsní skříňka národopisného krúžku Dolněmčan a no ten národopisný krúžek a oni si tam na tom potrpí a né kroužek, ale krúžek, s čárkou nad u a ehmm jednou za dva roky je tu, jsou tu hody s Právem. Takže to organizuje obecní úřad a to má, má to svůj prostě určitý řád, že choděj, jsou tam ty stárcei, mládci a stárky a jako prostě takže tak nějak je. Ale do toho se a zapojujeme jako i my nějakým způsobem, ale my právě ehmm jsme začali dělat před šesti rokama, už to nahráváte?

Áno, áno. (smích)

...před šesti rokama jsme začli před ehm ehm náš soubor, mužský pěvecký sbor Dolněmčané, ano to, ono je to někdy někde v tom různě a to, tak ten měl prvně také veřejné vystoupení na podzim roku 2008 a od té doby prostě se začal tak nějak tradovat á v roce 2010 jsme poprvní pořádali takzvané předhodové zpívání mužských sborů. A vždycky voláme z blízkého okolí a i vzdálených regionů mužský sbor, ale mužské sbory tam ženy nevystupují, takže vždycky voláme 4 až 5 nějakých pozvaných sborů a my. Třeba tento rok to bude teď v pátek 1. května a máme tam pozvané sbory ehm z Blatnice, to je Blatnice pod svatým Antoníčkem, potom z Louky, to je kousek od té Blatnice, pak tam máme mužský pěvecký sbor Derfla ze Sadů z Uherského Hradiště a je tam mužský pěvecký sbor Mužáci z Pohořelic a okolí. To jsme tam byli pozváni vlóni ehm na také setkání těch mužských sborů do Pohořelic a s nima jsme navázali kontakt, když se zpívá něco v takovém menším, když jsou slavnosti na Javoříně, které se organizují nebo pořádají pravidelně posledně nedělů v červenci tak na Lopeníku, což je hora o něco nižší, než je Velká Javořina, tak tam ehm je zpívání u rozhledny. Tam to je prakticky přímo na hranici se Slovenskem, tak tam už to je myslím, mám takový dojem 8. nebo 9. ročník tohle, tak to jsme se s těma Pohořelicama nebo to je vesnička Troskotovice u tech Pohořelic, kde po válce, když bylo osídlování pohraničí, tak se tam odstěhovalo několik rodin z toho Lopeníka, tak ten Lopeník, ta obec Lopeník má s nima, s těma Troskotovicema má takový prostě ehmm takovou přátelství, nebo jak se to, jak bych to, jako družbu. No takže tam jsme se s nima seznámili a takže do dnešního dne nebo teda s to bylo vystópilo na tý, na tom předhodovém zpívání 17 sborů s...a máme vždycky z toho blízkého okolí, to znamená Hluk, Boršice, Bu.. Blatnice tady, potom Hradšovice, pak jsme tady měli ehmm Bojkovice, no ale máme také i z toho regionu ze z horňácka. Tam je Javorník, Velká nad Veličkou, Hrubá Vrbka a potom z té jižní Moravy, tam jsme tady měli Moravská Nová Ves, Svatobořice, Bystřín, Dolní Vilémovice, to byl takový dalo by se říct nejdelší náš zájezd Dolní Vilémovice (?? Vylajovice/Vilajovice), kde jsme zpívali, tam bylo také hodně mužských sborů. Bylo tam jako ze Slovenska, pak s tým Národopisným krúžkem Dolněmčan

jsme vystupovali ve Stráži, tam měli takové nějaké to ehmm, bylo tam představení těch průběh dožínků, jak to u nás bývá a ty dožínky tady u nás se organizují jednou za 5 roků. A tam tak jako prostě to podporujeme tím zpěvem jak nech je to v průvodu, protože to se jde od družstva přes družstvo na začátku vesnice od Uherského Brodu, vy jste kolem toho jela. Tak ztama se jde pěšky na místní stadion tedy za tím za restaurací Rozkvět no a tam probíhá celý ten kulturní pořad. Takže v tom průvodu se zpívá, zastavuje se, protože to je jde k tomu Kazdovi a tam je pásmo, které prostě ty na ty na ty dožínky je to pásmo připravené. To je to samé tak jak na ehmm před na Hody s Právem, to má taky svůj program, že tytam se jde, začíná to srazem té chasy na buď na náměstí, nebo někde. Pak si jde, jde k mladším stárkovi, mladší stárce, staršmu stárkovi, starší stárce, a pak se ztama jde k obecnímu úřadu, kde se ta chasa požádá starostu o povolení hodů no a tak to jaky jako prostě. Takže při tom při takovýchto akcích pochopitelně pokud jsme jako pozvaní, ehmm tak se toho zúčastníme. Jinak říkám, naši domácí akci, my co děláme mužský pěvecký sbor, tak je to Předhodové zpívání, jak jsem se o tom zmiňoval, teďka bude už po šesté, takže je s tím poměrně dost práce, protože těch sborů tam bude takových, tak no, takových 60, 70 jako účastníků, no tak to je, né sborů, ale členů, účastníků. No a teď prostě jako pochopitelně veřejnost má pak tam tambysme přivítali, když by ta návštěva byla trochu bohatší, protože z těch finančních jaksi prostředků ehmmm, žijem že. I když obecní úřad nás velice dobře podporuje, mužu za mě říct, protože to jaksi když se podíváte na tu vizitku, na no tak tam je ...vystupujeme v to je takový náš slavnostní kroj. My jsme si nechali pořádit poříditehmm lajble, takzvané, to znamená ale, to je (odkašlání) pojem lajbl, ten se používá víc na ná, aj na tom dolňácku na jižní Moravě a tam, ale no u nás já teda já jsem vyčetl, že je to takzvaná ehmm bílá kordula s dlouhým rukávem.

Taká nějaká košel'a?

Ne, ne, ne. To je, to je, to je, to je to to to teď máme, teď máme, to je, to je to ten, ten to oblečení. Košila ta je základní, to je jasné a na tem je taká s tůrůžu a to je kordula.

Aha.

Ale já, já tady musímět, já vám to tady takhle ukážu fotku a, ale my jsme si nechali ehmm pošít ušít jako ty lajble, to nám k tomu nám pomohlo...toto je taková oficiální, to si můžete také nechat.

Ďakujem.

A tady máme, toto mám, takéto mám pro takto, to je k té organizační organizaci dnešní. Ne ta dnešní, no dnešní na dnešní hody. A ty _____ (0:08:32) bych, tak bych vám objasnil, co to je. No to je prostě taký kabátek, no a k tomu se nosí ty z tej _____ (0:08:42), to maj s tím červeným límcem, my to s tím límcem nemáme a já, počkejte, já se podívám, bude to zase _____ (0:08:50) nějakou fotku, z toho abyste si udělali z toho lajblu. (pauza) Takhle to vypadá ten náš lajbl. A obyčejně to se jako je to v tom to, že je to kordulabilá, kordula s dlouhým rukávem. Jinak ta klasická kordula vypadá takto.

A je vlastne iba ako taká vesta?

Ano, to je taková vesta ano, bez rukávů. Tak to je, dá se říct slavnostní. A toto jsme zpívali na tom Lopeníku, to je tam u té rozhledny, to je tam jen Karpat taková ta ta, ten maskot z toho. Takže tak bych to asi nějak to. Takže obecní úřad nám to pomohl velice dobře ehmm k tymlajblou.

A vy ste aj nejako oficiálne o to žiadali?

No pochopiteľne. To jsme jako požádali, každý rok žádáme, každý rok nám přispívá určitou finanční částku. Tak ty náklady náklady na to tuto pochopitelně je to čím dál dražší a to šít tak jak všecko v republice a jednak ještě nás podporuje tady je ta nadace Synot, tak ti tam jsme od nich jako dostali nějaké také menší příspěvky. Takže ono dneska třeba na takové, takové ty ty nohavice krojové, které jsou tady taj tyto, no tak to je tak otázka čtyřech tisíc a kordula to je otázka tak sedmi, osmi tisíc a košula ta takzvaná ta dudovica to je tady to vidíte ty ty to jsou ty košule takovéto ty co to, tak to je tak ehmm 13 co 1300 nebo tak jako nějak. Boty to je otázka 7 tisíc. Takže to jsou částky, které ale prostě ty dřív dřív jako to protože to se, to se dědilo, tak to nějak, ale když si to chcete chcete dneska pořídit, tak vždycky říkají, že náklady na ten kroj sa tak dosahujú tak jak nějak kolem tří..třiceti tisíc.

Na jeden vlastne.

Na jedno, ano ano. Protože to je ten klobouk třeba, takový co tan tady tady to vidíte na této fotce, tak ten klobúk jako, tak ten stojí 1500. Protože ono říkám, to je dřív dřív to no tak dřív jako kdysi byly poněkud jako takové levnější. Takže říkám, v tom sboru začínali jsme s počtem ehmm tak kolem desíti, jinak říkám teda...

A začalo to teda v tom roku 2008?

2008, ano.

A vy ste boli...?

Základem toho sboru byl tvořili chlapi nebo muži, co zpívali v kostele, se tomu říká chrámový sbor. Jich bylo 8. No a k tomu přibyl ten muj synovec a já, takže nás bylo 10. Já se vždycky když jsem jako měl nějaké to slovo, tak jsem říkal, že 80% je chlapů z kostelního sboru a 20% jsme my dva. Teď teď nás je tak 11, 12, ten je jed je jeden člen je nějak to dlouhodobě trochu nemocný, takže ten s náma ne, takže tento rok s náma ještě nevystupoval. No a my jsme, já jsem na tom prvním vystoupení teda nebyl, ale potom hned todle někde kdy ve Slovákém večeru v říjnu, a potom už jsem jako do toho sboru začal docházet. No a pro potom, když to tak vezmete to vezmete ten průběh toho roku, tak muž se, vrátím se teda, nebo budu to pokračovat po to Předhodové zpívání. Buď jsou ty hody s Právem anebo potom tam do toho vstupují dožínky, eštěpředtim tady v měsíci červenci se organizuje ten Národopisný krúžek pečeni chleba ve ste tady je muzeum, jestli o tom víte nebo nevíte...

Áno, viem.

...tak tam je, tam je ehmm to zařízení je tam ještě dochovalé ten někdy z roku osmnáct...hmmm tak nějak 80 nebo tam dole se má asi 1890 nějak a tam ehmm, to já si ještě

pamatuju, když ta majitelka tam bydlela, pani zemřela nějak před 90 roků a je tam pec, v které se ten chleba právě peče. Je to, je z toho taková akce, zpívá se tam, jsou tam pozvané také různé sbory, hlavně po převážně místní, ale ale potom i jako přespolní a přespolní to je jako z blízkého okolí, abysme si rozuměli. No a potom na to následuje vaření trnek, to organizují Tetičky, to je zas ženský pěvecký sbor z Dolněmčí, který začal ve stejném datumu, první vystoupení jak mužského sboru, tak Tetiček bylo na tom Slováckém večeru.

A do vtedy vlastne nebol žiadny taký spevácky zbor okrem toho chrámového? Tuto v oko..Dolním Němčí?

Ne, ne.

Nebol. A viete, prosím vás, kto je predseda, alebo teda predsedkyňa v tých Tetičkách?

Nó tam Tetičkám nějak to organizuje a řídí Marie Ježková.

Hm.

Tady taj to bylo, tak toto nějak bylo ten tady nějak se snažím udělat ze souboru jak kdyby kroniku nebo takové něco, takže ehm nemám to ještě všechno, tak ale tak jako tak se s tím bavím.

Například si aj kopírujete z novin alebo tak?

Běžně z novin si tam dávám články a nebo tady vychází zpravodaj obecní, tak tam do toho přispíváme, přispíváme jako články.

Hm. A tie články píšete vy?

Tak převážně já a ten ehm synovec Martin Matouš. protože vždycky tam dáme tady tady, třeba toto, to jsme byli v Jeseníkách a tam byla, je to tam osada Chebží nebo v katastru obce osady Chebží no a to jsme, to bylo zas také to jsme ehm to jsme takové nějaké pozvání vzniklo, žebysme mohli se séknout, ale my jsme si to představovali, to bylo takové až jako trochu takové humorného charakteru potom to mělo. Jsme si představovali, že to sečení bude taj jak bývá sečení v zámku u Buchlovs jako u Buchlovs jako u v parku u Buchlovského zámku a tam se přeseče, seče kósek, no a pak to je to víc jako taková kulturně společenská akce. Je to vlastně, byli jsme tam jako několikrát, je to velice nádherné tam v těch Buchlovicích, my jsme tam teda sice nesékli, ale byli jsme se tam párkrát jako účastníci. Nó takže to je docela takhle když začne ráno svítat, teď slyšíte zpěvy ptáků a to prostě rosa kolikrát a to a najednou se tam do toho zpívá. Je tam slyšet naklepávání, oni to tak jako dělají folklórně naklepávání kos a takové to. My jsme si to představovali, že ty Jeseníkovéjsi něco podobného, tak jsme tam jeli ty mužský sbory, ty Tetičky jely s náma tehdy a jeli myslím 4 kluci z toho Národopisného krúžku Dolněmčan, měli jsme 4 kosé. A když jsme došli k lúce, kterou chtěli po nás poséct, tak ta byla větší než fotbalové hřiště. Ale my jsme zase jako dosti velice dobře, posékli jsme to, bylo tam ehm, tam bylo nějak, tam jak zaniklo pár osad, takže týodtem tam na jednom místě byla taká kaplička, pod tem jsme se soustředili, tam bylo takové to prostě pohoštění a takové. V jiném směru než my třeba děláme, protože tam byl třeba, to co bylo, to tak to to chleba se sádlem nebo chleba s medem, s máslem nebo něco takového, prostě k věcmá. No a jako hody to byly, je to, je to Jeseník, tak na závěr, i když bylo pěkné počasí, tak

na závěr jsme zmokli. Vyskočila mračna a tam to jde ráz na ráz a takže tak nějak to no. Jinak tak ještě zájezd potom říkám jsme měli jsme v těch Dolních _____ (0:17:39), tam bylo hodně sborů, tak jak u Mikulova kousek tam někde, takže. No na Slovensko jsme vystupovali eh ...v _____ (0:17:52), tam zase ten krůžek tam jako šel, tam hrála i místní dechovka a krůžek tam šel také to pásmo ehmm dožínkové. A my jsme to zas pochopitelně podporovali jako zpěvem.

A vlastne vás takto niekam ako pozývajú alebo vy sa aj hlásite na nejaké vystúpenia?

No tak to, že my jsme se někde přihlásili to ne, to zatím zatím nic takhle nebylo, ale je to vždycky, třeba teď jsme zpívali (pokašláni) jsme zpívali eh (pauza) eh v Dubňanech, tam bylo patnáct, patnáct mužských sborů. Takže tam se navazuje kontakt. Máme, máme tu vizitku a nebo a nebo dneska na internetových stránkách prostě dohledáte cokoli. Takže jsme tam se snažili o nějaký kontakt a to se potom jako my, vždycky se obvykle někdo ozve. Tolik tam bylo, tolik tam bylo mužských sborů, tak a je to patnáct. Takže s některýma s Hlukem, s Kolovicamaehh jsme jako Moravská Nová Ves potom, jsme jako jako už už jsme tam u nich zpívali a zase se prostě podle podle toho, jak se nám který sbor jako prostě líbil, tak podle toho tak přece člověk má jako možnost si vybrat, tak si vybere že tak.

A vy máte aj nejakú webovú stránku alebo ste na webových stránkach obce?

Máme, máme.

Máte. Aj Facebook?

Fe...a je to, já ten já na ten Facebook nechodim, ale je to i na Facebooku. Když si, když si, když si ťuknete jako obec Dolní Němčí, tak jsou tam spolky a tam se to najde. A ehnm a teď tam do toho tam právě dělá Martin, můj synovec, tak myslím, že to je, tam byla i vzpomínka o tych Dukňanech (??asi), máme velmi dobrého známého z Blatici pod Svatým Antonínkem vinařa, kterého chodíme pomáhat dělat vinobraní. To znamená sbírat ty hrozny a pochopitelně potom si od něho bereme jako na ty akce různé víno. Takže je to pro nás takové jako. Tam tady tam to máte jako dvorní dodavatel by se dalo říct a máme s ním velmi dobré zkušenosti a víno má taky dobré. Protože na tom víně, dneska ta kvalita to toho vina prostě roste rok od roku to a já to poznám už ze svých když dřív jen byl bylo víno bílé a červené a bílé to bylo bílé jako Romance a červené, to když se začalo ze Slovenska eh ta Svíčka nebo takového něco, to prostě tak tak, ale to už bysme zacházeli jako někam jinam než si myslím o čem bysme chtěli mluvit.

Ja by som sa chcela teda opýtať na vás, že vy, či tu vy žijete celý život a či pochádzate odtiaľto.

Pocházám, su jako rodák z Dolního Němčí. Narodil jsem se v lednu roku 1943, to znamená to ještě byla válka. A když bylo takové to bombardování, které se teďko letos vzpomíná, tak mám takovou paměť, že má matka eh v držela za ruku a utékali jsme sa schovat do sklepa, přes jeden jako barák. Ne na tomto místě, ale trochu jinde. No a ukazovala mně, jak leťá to to to prostě vim, že letěli letadla. Potom vim, že tam byli před našim domem padla bomba,

takže nám to zhodilo veškeré krytinu ze střechy ta tlaková no a okna vyražené, a tak. No tak to je, tak to moc nepamatuju, ale potom vim, že v tejamě, která byla přes cestu jsem sadlého hrával jako kluk.

A vy ste tu aj pracovali v Dolním Němčí?

Ne. No né no tak vvvv vyučil jsem sa jako soustružníkem na Slovanský stroje napřed tady v místě tady dřív nebylo nic. V takových tuch po 55 nebo tak nějak 56, 57 se začalo zakládat už po podruhé teda družstvo, které potom se skutečně založilo a bylo poměrně na dobré úrovni do toho 79 roku, i když se teď pořád ještě drží, šak to vidíte, že je to tady prostě dost jako po zpracované po poli, když se rozhlédnete z okna. A potom tu postavili ehho tu provozovnu Svit, to bylo pod tehdejším Gottwaldovem, jako jsem myslel ve Zlíně, a pak to kópil po tom 79 roku někdy to kópil Baťa a je to, je tam pořád jako ještě je tam firma Baťa, tam jako to funguje a do dneška tam pracuje tak já nevim, nějakých 250 nebo do 300 lidí. Ale když to bylo v plném provozu, tak tam bylo myslim víc jak 600, protože to se jelo na dvě směny a a to družstvo, a potom tam na kraji, jak jste přijížděla do Dolního Němčí od Uherského Brodu před tím objektem Družstva je po levé straně sušárna a to se taky postavilo tam v těch 70. letech, takže tady to v místě jaksi šance na zaměstnání nebyla žádná. A zase...

A vy ste pracovali teda v tých strojárnach?

Já jsem jako potom po vyučení jsem dělal ve Slovanských strojárnách, tam jsem dělal do 69 roku. A pak jsem, pak jsem nastoupil tehdy k Veřejné bezpečnosti. A tam jsem byl 30 roků.

Takže vlastne ste boli policajt?

Ano něco jako. Dneska je to Policie, že, dřív to byla jako jako to. Takže tam jsem ehho byl až jsem šel do důchodu. V 55 letech.

A to ste v ktorom meste pôsobili?

Já jsem působil v Uherském Brodě napřed ze začátku, pak jsem byl v Konovicích (??asi), tam jsem měl stupně dopravních nehod, potom jsem přešel do Uherského Hradiště na na vyšetřování, specializace dopravní nehody a potom v průběhu se jsem studoval na vysoké škole Sboru národní bezpečnosti, fakulta vyšetřování v Bratislavě, tam jsem jezdil 5 roků. To jsem absolvoval jako se státnicama, a pak jsem byl na pracoval jako vyšetřovatel, pak jsem byl nějakou krátkou dobu jsem dělal správní řízení při dopravním inspektorátě, a pak jsem byl náčelníkem, tehdy náčelníkem obvodního oddělení v Uherském Hradišti. Potom to to ty titule změnili a byli to vrchní inspektoři a takhle, tak to jsem potom nějak skončil no na vedoucího oddělení no a závěr to se, to bylo v roce 93, když se rozdělila republika, předtím jako to, no tak se tvořily oddělení jako pohraniční policie, tak já jsem šel do funkce vedoucího oddělení pohraniční policie na Stráni a tam jsem v 90., v 1997 jsem šel jako do důchodu.

A keď ste takto pendlovali, tak vyhovovalo vám to, že žijete stále v Dolním Němčí, neuvažovali ste nad tím, že sa?

No pretože dojíždění, dojíždění, nno tak co byste na tom měnila. Dojíždění do Uherského Brodu to je cirka 10 kilometrů, ani ne, tak autobusové spojení bylo velice dobré. Ještě do dneška si myslím, že trochu jako je a do Uherského Hradiště bylo ještě lepší, protože to ehh taková hlavní trasa byla ze z Boršic u Blatice, přes Slavkov a na nás Dolní Němčí a do _____ (0:25:34), takže ty i do týchKonovic jezdily, dá se říct každou druhou hodinu minimálně, ne-li ještě víc, autobus. Takže u mě ten problém jako s dopravou do zaměstnání absolutně žádnéj nebyl. No pochopitelně potom bylo také pokud bylo teplejšepočasé, tak motorka, potom později auto, takže v sobotu v nedělu, abych nemusel, protože tých spojů bylo jako míň, tak abych nemusel jezdit třeba ráno v 5 hodin a když jsem začínal v půl osmé nebo tak nějak, tak jsem jel na motorce nebo v autě.

A aj manželku máte odtiaľto?

Pani jsem měl tady z Dolního Němčí, ale pani v roce 93 zemřela. Takže ta pani, co jste se s ní potkala, tak to je družka. A už jsme spolu ale pfff 22. rok. No takže to, ale ona je z blízkého přestrání.

Hm. A deti máte?

Měl jsem syna, ten zemřel 2011 a dceru, ta bydlí v Uherském Brodě.

Aha, takže tá opustila Dolní Němčí.

Ano, ta opustila no.

A ako vyzerá tak váš bežný deň? Od rána trebárs. ..?

To záleží podle toho, podle okolností, že jaké je počasí a jak je to se zdravotním stavem, protože teď jak jsem říkal, tak jsem celou dobu...

Družka: Nesu vám sloušek (???), ale můžu si to vyložit?

Jasne.

Celu dobu jsem měl nějaké problémy zdravotního charakteru jsem měl už coby jako dospělý člověk

Družka: Proč té mladé paní nebo slečně něco nenabídneš, čaj ji neuvaříš, kafe jí nedáš, ty jsi hostitel.....

Já jsem čekal, že přijdeš, že to uvaříš ty.

(smích) Ďakujem.

Družka: A jaké pij pijete kafe?

Ja by som si radšej čaj dala, či môžem.

Družka: Čaj si dáte.

No tak šak vodu musíš dát vařit do konvice.

Družka: _____ (0:27:32) (mluví všichni přes sebe, smích) ...jsem byla na Slovensku, takže dlouhé roky jsem tam teda byla

Tam tam jsou hranice, Květná, už je Moravské _____ (0:27:34). No takže jsem měl žloutenku, ale to už jako prostě, to bylo takové (hluk z kuchyně). No a jinak jinak prostě takové nějaké problémy, ale až 2013 jsem měl také problémy s ledvinou a zjistili mně, že mám šelest na srdci a už následoval následovala operace srdce a to bylo ve fakultní nemocnici v Olomóci, tam mi nasadili bajpás. Ale musím zaklepat a to, je to celkem dobré v pohodě...

Družka: Já ho opatruju, takže on sa má.

Sem tam se mně ozvalo asi dvakrát ozývalo jako _____ (0:28:13 - hluk z kuchyně), ale to při tem prvním jako se zjistilo, že mám šelest, tak se zjistilo že má ten kamen, takže jako (pípání, pravděpodobně mikrovlnka a hluk z kuchyně). Takže nejsem na tom, mam ještě konička, mam to jsem si ještě nevšimla, mam tady nějaké parohy, takže myslivost, to je od 66.

Družka (podává čaj): To je bylinkový, to je ranní čaj.

Áno, ďakujem.

66. roku, takže začínal jsem tady v obci a potom ale jsem přešel do lesní honitby, tam se zdržuji, tam jsem prostě členem eehh v katastru obce Korytná. Ale to já jsem měl spoustu známých jako, takže tohleto, tak jaksi hrálo roli, že jsem přešel tam. Takže ta tatá možnost úlovků je tady poněkud jako taj taj se to odehrávalo v drobné zvěři, zajíc, bažant, sem tam nějaké to srnče a tam potom už to větší, jelení, dančí, srnčí, černá, no a tak.

A s tými pol'ovníkmi sa stretávate aj mimo tých ...?

Družka: Toto je no na anketu, která

Ona to nahrává, tak prosim tě

To nevadí.

Je to, je to. No pořád se spolu ještě v tom sdružení v té Korytné. Tady pokud...

Družka: (šeptá) to je na týden...

Pokud tady maju nějakou akci a pozvu, tak už taj prostě su rodák, ano,, ale už ta myslivost, tady nemůžu si dovolit vzít flintu a jít tady do pola. Tam ano, tam jo, tam mam lov...jako povolenku k lovu a to, tady pouze na pozvání. takže to když jedí jako na zajíce nebo něco podobného, taková akce. Takže tak nějak no. Jo?

Hm. A ako často trebárs chodíte na tie lovy?

No tak teď jsem to hodně omezil, protože dělám si vždycky z toho srandu, že jsem o dva roky nedržel kulovnicu, to je, to je ta ta, ale chodim pravidelně střílet na okresní přebor v malorážce a od za tu éru tam jsem byl prostě mockrát a a už se mi podařilo to i 3x jako vyhrát

i jako první v rámci okresu. Takže, ale to tak, teď to dělám no to tam se také, ka každá takováto akce to chce a pokud to netrénuje, tak prostě podle toho takové nějaké. No jak říkám, to je takový ten koníček.

No a teda ešte k tomu máte ten zbor.

No tak to, to já si myslím, že to, to jako já nechci říct, protože my, my máme teda ten sbor a scházíme se ještě to jsem jaski nějak, to jsme se nedostali...pravidelně každé pondělí no a ehh tady u nás existuju fary, které postavila dvorana, tak v zimě jako chodíme tam, protože dost často právě ten z toho chrámového sboru, tak s nima se zpívá při různých náboženských, jak su Vánoce, Velikonoce, tak pak jako v takových. Pak ehh dost často jsme zpívali, tady je místní schóla, to je mladých a to je taková dost význačná akce, tak se zpívalo 3x ve Zlíně, v Uherském Hradišti s Uherském Brodě na podporu podporu zdravotně postižené tady někde zblízka. Ale to zas organizovala dcera starosty Petra Hajduchová, která do toho nás tahle jako tak zakomponovala, ale tam se jako zpívali, tam bylo, to bylo i cimlálová muzika z Hradišska tam. Bylo to celý takový prostě pořad k tomu, takže to říkám, zpívalo se ve Zlíně, v Hradišti a čistý výtěžek se věnoval na jej jako potřeby.

Takže tie vaše nácviky máte na tej dvorane?

Máme, cvičíme každé pondělí nebo se scházíme každé pondělí a přes léto potom chodíme tady do zkušebny nebo tak nějak do té místnosti pod kulturním domem. Je to, tam je to pro ty krůžky, tam chodí ten Národopisný krůžek i Tetičky, ale to je prostě když maj mají možnost nebo teda chodijo hodně využívaj ty sály kulturního domu. Říkám, tady po stránce jako z obce, obec nám jako vychází velice dobře vstříc a ta spolupráce s obcou je na velmi dobré úrovni, to bych, nenasazuju, říkám pravdu. No a...

A v akom zmysle? Akože vám vychádza v čom ústrety?

No třeba teď organizujeme to Předhodové zpívání, tak ve věci zápůjčky kultrního domu. No. Teď ehmm příspěvek, roční, finanční. Ten také není nijak jako v drobných korunách musimpovedat. Nechali nám ušít tech 7 lajblů, ten jeden lajbl stál přes 7 tisíc. (zvuk sms) Takže když to tak vezmete, je to to jsou, to jsou, každý rok nám přispívají finanční částku tak kolem těch 10, 15 nějakých. Takže je to....ehhh...My a zase my na oplátku pochopitelně, protože sa se cítíme zavázaní té obci, tak když probíhaju slavnosti vína Uherského Hradiště, tak což tam se prezentuje obec, tak my tam vyjdeme v tom průvodu.

Vy nejak sledujete, zaujímáte sa o tú obecnú politiku?

No tak přiměřeně. Přiměřeně...ehhhh...protože to my jsme jako odchovanci, dá se říct, té doby dřívější. Kde se spousta věcí člověkovu těch důležitějších nebo to, líbí nebo nelíbí. Takže, když bych to měl tak jako kriticky hodnotit, tak (pauza) si myslím že, (pauza) ne nene, že by mě, vidíte, že jsem postaru barák, ale barák jsem stavěl v roce 73, byl jsem zatížený půjčkou. Dneska se nedovedu představit kdyby v takového zástavbě stavili mladí, to by bylo to by bylo na milióny. Ten barák má hodnotu minimálně 2,5 až 3 milióny bych si myslel já. Ne že bych jako _____ (0:34:04) mi zemřela žena noa polovinu, když je to zas špatný raz, tak proto to nejde rozřešit, ale má má dcera, takže ty se, ty se, já jsem se té své třetiny zřekl. Tátý, ta, prakticky tam byli potom ty syn a dcera měli dvě a tu mojí so rozdělili, tak jsem se

zase teda dcera se se synem vyrovnala no a polovička je teď jejich, takže takhle to je nějakým způsobem. Ale...

Ale ona tam nebýva?

Ne, ona tam nebydlí. Se rozhodla, její muž je z Uherského Brodu a necítil se jako to do do dědiny, abych to řekl přesně. Aj když Uherský Brod, dá se říct, něcotam ty možnosti lepší než u nás, protože tam...já tady můžu jít do jednoho obchodu maximálně nebo do třech, ale dva jsou stejně bývalé Jednoty a jeden je tu s _____ (0:36:00) a to je všechno. Takže tak široký výběr, masna je tu jedna, takže v Uherskym Brodě, tam je jim prostě, ty možnosti jsou tam poněkud...

Takže vy keď chodíte nakupovať, tak chodíte tiež do Brodu?

Různě no tak, buď tady takové ty nejnужnější věci chodim kupovat tady no a občas jedo do Brodu nebo do Hradišťa do Kolovic. Hradišťe je 17 kilometrů, zas to není nic také vzdálenosti. Protože říkám, tady ten sortiment pochopitelně protože paní ta je ze _____ (0:36:34) no a to je taky to tady u nás, ale ten sortiment je tam daleko bohatší. Je to je to brané zaprvé ten obchod je větší, než tady ten náš, takže tam se těch, ta skladba je tam prostě bohatší.

No a boli sme teda u tej politiky ... Ja som sa vás pýtala, či sa teda zaujímate ...

No tak politika tak to...Tak politicky organizovaný nejsou nikde. Byl jsem, dokud to tak jsem byl jako komunista, a pak jsme museli být jako bezpartijní u Policie, a potom už jsem byl neorganizovaný. Nějak se to...protože tady opravdu politický život. Máš to pořád na jedničku? Politický život v obci nějaký bohatý není. Strana je tu myslím že a to jenom jako na Moravě, je to prostě Lidová a myslim si, že nějaké jako také to to tady není. To po 89 nějakou dobu to bylo, dokud ještě existovalaa taková ta vládní fronta, tak prostě, ale to teď teďříkám si myslim, že je tu politická strana pouze Lidová. Nic.

A vy ste mali ale, teraz v týchto posledných voľbách, bola nejaká opozícia aj, nie? Proti tomu. Že bola nejaká opozícia voči tomu starostovi, čo je teraz.

Nó já si ani nemyslím. No tak ono tady tady kandidovali, byli tu ta strana Lidová.

Z tej je teda ten terajší starosta?

Ne.

Ne?

Ne, ne, ne, ne, ne. To oni byli myslim jestli jsou to Starostové a nestranníci nebo tak nějak. Já to jako říkám, já to, to to to ukaž...

Družka: (hluk v kuchyni)...to není ještě. No musíš tady toto tu pojistku zmačknout.

Ale já vim. (hluk v kuchyni)

Družka: Ukaž, já si to udělám. Nevadí vám, že sa to tady vaří, že jo? Aspoň to voní...(smích)

Já říkám, to té stránce to komunisté tu už po dvě volební období nevím vůbec jestli tady je, protože já jsem pak v té době té rozhodující poto jsem byl, byl jsem apolitický. Jo, protože jsem jako ze služebního zákona ehho politicky jako nebyli nikde vedeni. Ani jako jsme nesměli být, protože buď kdybych zůstal, tak bych šel musel jít do civilu. No takže tady říkám teď v poslední době ty Starostové a nezávislí nebo nestranníci, potom tem byli Lidovci, potom byli tady myslim 4 seskupení takové nějaké Lepší Dolní Němčí, ale to nemá charakter politické strany. Ani nevím, říkám, prezentaci, to bych říkám lhal nebo bych si něco vymýšlal a nechcu, nemám k tomu jako, nechcu. Já tady toto se prostě i když mě tyto věci hodně zajímaly nebo jsem prostě v tom žil, tak v poslední době ehho nebo ne aj v poslední době jo ale poté, co jsem šel do toho důchodu, tak to jako nějak...

K volbám chodíte?

Samozřejmě, že chodím. Pravidelně chodím, na veškeré volby chodím, protože zas pořád ještě přes to všechno se člověk o to dění v té dědině zajímá, ale mnohé, mnohé věci jdou jiným směrem, nebo jinak, takže... A stejně není, jak si říkám, není, momentálně není síly, která by něco dokázala prostě změnit v lepší. Neříkám, že to je špatné, ale pochopitelně... Takže tady třeba, teď se jako zmíním, existuje Klub českého pohraničí, jestli to víte nebo nevíte.

Neviem.

Když jsem byl na vojně u pohraniční stráž v 62 až 64, co už je velmi dávno, dneska je pohraniční stráž pochopitelně odsuzována, protože, ale to je taká nespravedlnost, že to nemá obdoby, protože jestli nastoupí voják na podkladě zákona a tak dále, to, tak co to dneska budem, ale toto upoutává pozornost, vás mladých, zvláště. Od skutečného dění, abyste se zabývali takovýma věcmi, které nejdou změnit a nejsou ani pro nikoho podstatné. Nejsou. Ale dneska, dneska s velikou, s velikou slávou jsme zrušili brannou povinnost a teď ju zavádíme. A dokonce se bude vztahovat aj na vás, na ženy. No kam to prosím vás spěje? Takováto doba tu už jednou v třicátém osmém a v tych rokách jako byla. A kam jsme, kam jsme dospěli... jako český národ? Navíc se republika rozděbila, teď je rozdělená znovu. A nemyslete si, na Slovensko, však vy teda pocházíte ze Slovenska, odkud jste, jestli se můžu zeptat?

Stredné Slovensko, Žarnovica.

Žarnovica?

Uhm.

Vidíte, tam jsem měl jednoho známého.

Ozaj?

Blízko je tam, co je tam větší město? Jaký je to okres? Žiar nad Hronom.

Uhm.

No, nějaký z té Žarnovice... Milan Struhár.

Nepoznám.

Nevadí, to není podstatné. No, tak prostě jsem byl v (důstojnické? Nie je dobre rozumieť) škole v Bratislavě. Žil jsem tam internátně rok a pak jsem tam pět roků dojížděl dálkově. No a... takže (odkašlal si) to se rozdělilo, to když se na to podíváte zpětně, tak se republika rozdělila zase, všichni Slováci také nechvália, že je to rozdělené. To... a obzvlášť tam z toho středního Slovenska ti byli víc pro to, proti tomu, než tady z tohoto příhraničí. Ale to je, říkám, takže se to rozdělilo, s armádou velice jsme udělali, prostě že nebude branná povinnost a to, i když já zastávám názor, že tým mladým klukom by ta vojna prospěla, protože dneska, dneska já přesně to potom viděl, co chodilo, co nastupovalo ti mladí. My jsme měli tělesné prověrky, já jsem prosimvás měl za půl rok 55 roků, takže jsem ještě na těch tělesných prověrkách byl a já jsem uběhl za dvanáct minut víc jak dva tisíce metrů. A co byl o dvě generace mladší jak já, tak on s bídu uběhl patnáct set, šestnáct set metrů. No ale tak to už jsme zacházeli někam jinam. No a... takže politika se sice veřejně říká, že sa neplete do týchto spolků nějakých, aj dřív, do myslivosti, protože já jsem, v myslivosti mám zkoušky mysliveckého hospodáře, takže zastával jsem po tom osmdesátém devátém nějakou dobu předsedu sdružení, pak mysliveckého hospodáře. A dřív se jako říkalo, že se politika do toho pletla, ale dneska se ta politika jako veřejně neplete, ale pořád se tam promítá. A promítá se tam ale v takovém směru, který si myslím, že není... no je to prostě, je to dneska, a v té myslivosti je hlavně, ono je to ve více věcech, ale v myslivosti hlavně o penězích. Dnes t krmivo, to já vím, že je hodně náročné. Dřív, když jsme udělali brigádu na státním statku nebo na družstvě, tak jsme dostali za to cosi. Dneska ty statky ani ty družstva o to nestojí, a radši vám to krmivo prodajou za tvrdé peníze. Takže je to takovým způsobem, no.

A sledujete aj dianie v republike, akoby tú národnú (politiku)?

Ještě jsem mluvil o tom klubu českého pohraničí, tak já, když jsem byl na té vojně, na té Šumavě, tak mám tam kontakty, známé prostě, tak my se třeba, z té roty, jsme se setkali v loňském roce po padesáti letech, když jsme šli do civilu. Mnozí se nepoznali, a to jsme předtím byli spolu dva roky na tom, jo. Takže tam je to, tam je to trochu jinak. Tady, když se o tom zmiňuju, nebo někomu něco řeknu, že existuje nějaké pohraničí, oni vůbec ti lidé nechápou, že já jsem na té hranici byl v tom devadesátém třetím, až než jsem šel do toho (dôchodku), že, ale ti lidé nechápali tam z toho kraje, že je tam nějaká hranica. Akorát to, že tam byl zvýšený pohyb tehdy těch policistů od té pohraniční policie, dneska tam není, dneska, napřed na to nadávali, dneska nadávají, že tam nejsou, protože je tam větší kriminalita. No takže takhle nějakým způsobem...no a to co se děje, říkám, já to říkám takto, momentálně není v republice síla, která by dokázala vystoupit protiván těm špatným věcem, já neříkám, nějaký politický převrat, nebo něco podobného, to v žádném případě, to ani nebude, ano, ale kam jsme to, prosimvás, dopracovali a dospěli, když se na to, byť rozumný člověk a rozumně podívá, tak dyť my jsme byli nejmíň zadlužená země, aspoň tak se to jako, prostě... statistika je statistika, a to jako prostě, ona se dá přikreslit, přibarvit nebo něco podobného, no ale nejmíň zadlužená země z těch bývalých států té sovětské Evropy, nebo té části, že, a kde jsme dneska. Jak to tam, říkám, zpracovali, a to není, říkám, není, momentálně není síla a nebude dlouho, nebude dlouho, protože to musí přijít. Mladí teď, mladí nemají podle mého názoru, nemají zájem o takovéto věci. Absolutně nemají zájem. Prostě se říká něco podobného, ale já to vidím i v tom klubu českého pohraničí, že tam teda, já se snad, když se to někde nějakého toho střetnutí zúčastním, tak jsu mezi nejmladšíma. A přitom mi bylo sedmdesát dva roků

pryč. Takže... ale já neříkám, že by se to mělo, mělo tak nějakým způsobem to, ale říkám, momentálně je to prostě takové. A myslím si, že by to mohlo být lepší, kdyby se umělo líp hospodařit. A když, prostě, jak se říká, po našem tady to: „Každé hrabě hrabou sobě.“

A diskutujete takto aj o politike, trebárs keď sa stretávate?

Když se potkáváme tam v tom zboru, tak tam diskutujem kolikrát, ale já potom, já potom si kolikrát říkám: „Blbče, kdybys radši držel hubu, tak by to bylo lepší.“ Protože oni víjáj, oni víjáj, jaký jsem byl, a prostě, že jsu, já jsme, říkám, já jsem neměl problémy, prosimvás, za těch třicet roků, že by někdo přišel a řekl: „Ten člověk mi ublížil.“ Já jsem neměl toto. Já jsem šetřil dopravní nehody, které, to je něco jinačího, než nějaká klasická hospodářská, nebo, nebo ta kriminální činnost, jo, protože tam to byla věc daná. Já jsem přijel na místo a nehodu někdo zavínil, a toto jsem já šetřil. Mě to strašně bavilo, protože byla tam věc, která se používá, tak dobře, fotil jsem, od děcka jsem fotil, mám ještě i fotokomoru, ale už ji nepoužívám, takže tady tyto věci, a to se tam skloubovalo, tady tyto věci. Neměl jsem v tomto směru žádné problémy. Nevystupoval jsem nikdy, že bych z politické moci někde něco protlačel nebo vysazoval. Tak já to... v tomhle směru mám čisté svědomí. Mě nemože nikdo říct: „Tys využil možností tehdejšího režimu a něco si nahrabal.“ Možná sem udělal chybu, nevím. Mnozí nedělali a jsou na tom podstatně líp jak já.

A máte pocit, že sa k vám v tom krúžku stavajú tak...?

Někdy tam vznikne...no ne, tak ne že by jako, tak já si myslím, no tak jistě někdo jo, ale zas tak veřejně ne, ale je tam, říkám, jsou tam zastánci, kteří mě řeknou, a od mnohých to třeba nečekám, řeknou: „Ano, Jarda má pravdu.“ Protože já tam neříkám věci, které byly scestné, nepravdivé, ukazují na to, co je hmatatelné. No, takže, to říkám, to byla taková... takže, ale vždycky, když už to ten synovec, ten Martin říká, že je to dobré hlasové cvičení, protože ty hlasy se tam zvýší, ale je to v žádném, nějaké že by jsme se na sebe dívali špatně. Nebo teda je to... já si myslím, že já po těchto stránkách, problém to není. Ale dneska, když to tak vezmete, kdo má snahu se o politice nějak bavit. Velice málo. Velice málo. A ještě navíc, každý se ohlédá, aby, ježišmaria, něco neřekl, co by řekli: „A dívejte se, on...“ Protože dneska je daleko víc, než to bylo dřív, může vzniknout nařčení, osočení, ale, říkám, lehko, lehko člověk dosáhne určitého, určité chvály, ale když spadne, tak těžko se vracá. Těžko se vracá, protože to, říkám, mentalita ještě je taková, která prostě: „Ty jsi to a ty bys dělal, co chtěl, lepší, nebudeš.“ A tak to už je tak.

A kde teda takto politiku sledujete? Čítate noviny?

Pochopitelně televizu, internet, zprávy, tam jako na tom listuju několik – dvakrát, třikrát denně.

Ktoré stránky využívate na sledovanie správ?

Stránky, co jsou jako přehled zpráv. Já si to najdu, říkám, najdu si cokoliv, když něco mě zajímá, a potom pravidelně odbírám, jako beru... neberu pravidelně žádnou tisk, ale v pondělí chodím kupovat Dobrý den s kurýrem, což je, protože nás zajímají zprávy tady z blízkého okolí potom, a hlavně sport. Já jsem, i když jsem profesionálně žádnou sport nedělal, tak jsem hodně sportoval. Říkám, například, střílel jsem z malorážkový zbraně, střílel jsem z pistole,

poměrně slušně, jako, a v té myslivosti. Nebyl jsem líný na pohyb, pravidelně jsem se zúčastňoval hodně soutěží pořádaných tehdy tou bezpečností. Tam to bylo spojené, říkám, mám několik takých dobrých cen, kdysi jsme byli jako to (nerozumieť, aké) družstvo druží v rámci kraje v běhu na šest kilometrů přespolního běhu, a v rámci kraje, to jako bylo velmi dobré umístění. A tak jako, nějaké to... Hrával jsem za, jako rekreačně, často volejbal, i ten fotbal, prostě jakýkoliv sport. Takže tak se zkusilo, nebo vyskytlo cokoliv, tak to jsem zkoušel.

A tu chodíte na fotbal tiež?

Jako fanoušek pochopitelně, že chodím tady. Ale jako jezdil jsem pravidelně, než jsem trochu měl problémy s tím srdcem, tak jsem měl permanentku na Slovácko do Hradiště. Od prvopočátku, od prvopočátku otevření stadionu nového v Uherském Hradišti, do toho starého, tam jsem nebyl, tam bylo málo místa a tady tohle. Až do roku 2013 jsem měl každý rok permanentku. Mám ich tam složených, mám ich tam asi dvanáct nebo kolik, já nevím. Životná úroveň, říkají, že u někoho stoupala, ale u mňa jako důchodca ne, ale když jsem tam byl poprvý, teda první rok, tak ta permanentka na to samé sedadlo stála 800 korun, dnes stojí skoro tři tisíce. Takže já si říkal, tři tisíce a ještě navíc jsem měl předplacenou permanentku a v té době, v tom, v té jarné části, když jsem byl na té operaci, tak jsem nebyl ani na jednom fotbale. Takže říkám, já když budu chtět, tak se tam na ten jeden fotbal podívám nebo něco podobného anebo podívám se na internetu. Už jsem po téhle stránce zlenivěl. No ne zlenivěl, ale to, já jsem to bral jako takové, také svinstvo, protože ono být na fotbale v Uherském Hradišti a ta atmosféra a být na fotbale tady, i když máme pěkný stadion, to je, jak se říká, nebe a dudy nebo sto a jedno. Takže tam, říkám, já jsem to tam považoval za takový, tak jako prostě, takříkajíc kulturní zážitek. Tady je to takové, prostě, odpoledne na pivo, vypiju jedno, dvě piva, i když já nejsu pivař veliký, a jedna věc je, že je studené a já to studené nemám rád, nějak tak, tak asi, jo.

A vidím, že tu máte aj Slovácke noviny, tak tie nejako...?

No, takže, takže, v průběhu jaksi, no když mě tam něco zajímá, tak si je taky, dneska jsem je koupil, jsem byl na poště, tak jsem to koupil, a pak pravidelně chodívám v pátek, tam je takový závěr, bývá tam taková kronika, fotky z různého okolí staršího data v těch Slováckých novinách, a je tam potom příloha, je k tomu televizní program, no a v sobotu na deník Právo. Zase, je tam magazín a je tam takhle v tomto, ale že bych pravidelně odebíral, to ne. Odebíral jsem prostě různé noviny, ale...

Takže skor idete na ten internet a tú televíziu.

Jo, teď momentálně, jako říkám, vždycky se na té televize domlouváme, na co se bude dívat, protože paní by chtěla vidět Primu, já bych chtěl ČT1. Že tam to pokládám za takové neoptimalnější informace. Ta Prima, to už je, to už je kachna. Tam si zažívají takový tyto... No a na internetu, říkám, tam si to přečtu a tam se dozvídám spoustu věcí.

A na čo sa ešte dívate v telke okrem správ?

No tak pochopitelně na sport, to se zase tak kříží, protože paní chce vidět Prostřeno, já to Prostřeno nemusím absolutně, takže na ten sport. No a potom pokud, na kriminálku, teď třeba,

co tam je ten seriál, ta Policisté Modrava, to vychází v pátek, či... v nedělu, v nedělu. Potom ze začátku, když tam byl seriál Cesty domů, tak ten mně trošičku, ale teď to upadlo do takových nějakých tych, už takových tych... a to už je... Ale říkám, hlavně, když je tam, pokud je tam jako dobrá kriminálka, tak ano, protože dneska ty, ty takzvané krváky americké, to ne.

Takže tie zahraničné kriminálky tiež nepozeráte?

No, Šimanský a takové, to jo, nebo Colombo, to jo, ale říkám, dneska už to opakujú. Já si říkám, že kdyby nebyli filmy, které u nás natočil Vlasta Burian, tak by teďka Česká televize neměla co dávat. No. Asi tak nějak.

A rádio počúvate?

Tak, Český rozhlas Brno je puštěno od rána. (Keď som prišla, rádio bolo pustené, pán Matůš ho před rozhovorom vypol.) Ano, to jako, protože tam za jedno, jsou tam aktuální zprávy a je to, co mě zajímá, no ne zajímá, co (nerozumieť)... Neovlivním to, co je na Karlovarsku, nebo tam, když tam mám bratra, i když se tam velice dobře vyznám a byl jsem tam mockrát, to, co je tady po blízkém okolí, mě zajímá.

Takže akože sledujete tie lokálne správy?

No, když říkám tady toto... (zapíná rádio v kuchyni). Český rozhlas Brno. Teď tam běží tady ta akce, to ta písnička, že, to je to hádání, tak některou písničku uhodnu a to je tak, některé jsou tam takové méně známé. Anebo tak zase, to máte, když teď jsem vám ukazoval, jak jsme zpívali v těch Dubňanech, tak třeba zpívání svatého Mořice nebo to, to je tam úplně, úplně takový jiný styl. A tady, když jenom vezmete, jenom když pojedete do Hluku, tak tam se zpívají inší, ti mají víc písníček, které se vztahují k Hluku. Dolněmčí nemá. Protože Dolněmčí, tady aj ten folklor, teda národopisný krúžek, nemá takové tradice, jak jsou třeba v tom Hluku. Tam to žije, tam to žije, že je tam ta tvrz, že tam spisovatel František Kožík napsal U hejtmána Šárovice a takové ty věci a oni si na tom dost potrpí. Vlčnov, to je zas... a když půjdete zase tady, tak my akorát se trochu srovnáváme těma písničkama a tym, za jedno máme aj kroje stejné, Slavkov, Horněmčí. To jsou prakticky ty samé kroje, jak máme my. Ale Hluk už má jiné, Vlčnov, ten má úplně jiné, Boršice u Blátnice, ale už jsou, oni už tam, tam už se neříká, tam sa říká. Ano, i když, a to už je tak blíž k tomu Horňácku.

Ale pritom je to len pár kilometrov vlastne.

No, to když by jste se podívala tam přes ten kopec, tak tam za tím, jak je tá hruška (ukazuje z okna), tož tam jsou ty Boršice. Ale po silnici je to šest, pět-šest kilometrů. Vlčnov je také po silnici kousek. Nivnica, tak Nivnica, ten kraj je jako tady ten je nivnický, to by se jako dalo říct, tam jsme, Nivnicu jsme vždycky říkali, že jsme Nivnicu neměli moc rádi, protože jsme tam moseli chodit do školy.

Aha.

A než se postavila tady u nás, jako, takzvaná měšťanka, prostě to, ale to jenom...

A vy ste chodili tam tiež do školy?

Šestá až osmá tam. My jsme měli tu výhodu, že jsme chodili jenom osm roků, nechodili jsme devět. Tady se to... sestra, ta je starší o něco jak já, tak ta chodila devět a já už jsem chodil osm. A potom ti později také chodili devět. Takže tak jako nějak to.

Ešte som sa chcela opýtať na tie kultúrne podujatia. Chodíte aj na nejaké akoby mimo...?

Vidíte, to jsme nedořekli. Takže tady v tom, u nás, takže předhodové zpívání, pečení chleba, vaření trnek, to je v září, slovácké slavnosti, to je v Hradišti, potom Vánoce. Na Vánoce bývá koledování na muzeu, na to mlýne, to se říká, a to je tam od těch nejmenších až po nás, to je dobrá, zdařilá akce, kterou jaksi organizuje... aj obec tomu přispívá, ano, a pak potom my společně s tů chóru zpíváme v kostele při jesličkách, no tak jako, na Vánoce. No potom, tam, to už jsme další potom už, takže potom tady probíhá fašank. To jsme, jednou jeden rok jsme společně s národopisným krúžkem zpívali, když se chodí občůzka po té dědině, tak jsme s nima jeden rok byli, a potom pomáháme, když je fašanková zábava, tak tam my jako mužský zbor máme bufet. No, a pak Tetičky organizují takové různé sezení, organizují ples seniorů, tam nás pozvali, aby jsme šli zazpívat. Pak mají, mají myslím Den matek, tam taky, tak nějak se to tak nějak prostě... Takže při takových těch akcích tady v té dědině. My máme, dívejte se, mám takovýto zpěvník, dovedeme, to ho píšu já prostě, ten zpěvník, tak to vypadá (ukazuje spevník).

Uhm.

No a máme tam, zhruba asi sto padesát piesniček je tam, a tak polovinu si myslím, že z toho zpíváme. Některé jsou tam, které jsme si opsali, které si vymyslel Martin, ne vymyslel, ale smyslel podle zpěvníku, vybral ten Martin, ten synovec, a ještě jsme je nezpívali. No a máme, za tuto dobu máme sto čtyřicet vystoupení na veře... víc než sto čtyřicet vystoupení na veřejnosti.

Za tých vlastne sedem rokov?

Za tych, ano, no... Tady mám to jako tak, pro nahlédnutí... (vytahuje zoznam vystúpení s miestami a dátumami).

To máte zoznam?

To je psané, tak jako chronologicky, prostě datumově.

A toto vlastne robíte vy teda?

Jo.

Tieto zoznamy a tak?

Ano.

Uhm. ... Vidím, že celkom časté máte tie vystúpenia.

Jo, však...

Za rok 25 vystúpení. A tí členovia vášho zboru, tak oni sú v akom veku? Máte tam aj takých mladších?

Máme průměr vekový padesát šest roků. Je tam nejstarší, je tam ten pán, co jsem říkal, že je teď delší dobu nemocný, tak ten má osmdesát jedna. Na dva a osmdesát rok mu jde.

(Medzitým do kuchyne znova prišla družka pána Matúša, ktorá varí a časom začne byť dost zhovorčivá.)

A potom už je jenom jeden ten, a pak už jsu já. Potom už jsu, jako říkám, tak to jsem, vždycky když jako takhle, vím, že když to sečtu... Nejmladšího máme, ten má, nevím, asi pět a dvacet, nebo tak nějak, ale těch mladých jako nějak moc nemáme. Mysleli jsme si, že z toho krúžku národopisného, že budou nějakí zájemci o ten zpěv, ale oni skončí s působením v tom krúžku a tak skončí aj... Akorát že jim, mnohým, co si pořídili svůj kroj, tak jim to zůstane a na ty akce jako nějaké chodí, ale jinak, jinak ne.

A oni vlastne majú podobné kroje, tí...?

Jo, to je pravý kroj dolněmčanský. Mužský kroj.

A tie Tetičky majú zasa ženské kroje, tiež?

Ženský kroj je zas jako, ale také je tady takový ten jako místní, ne že by byl něčemu...

L: Když vydržíte, tak dostanete i pravé slovenské...uch, slovenské, dolněmčanskú fazulicu.

(Smiech)

A ešte som sa teda chcela vrátiť k tomu kostolu, že chodíte do kostola aj mimo akoby toho spievania zboru?

Já velice málo.

L: Nechodí.

Ja velice, absolutně... Na pohřby jdu, ale takto nějak moc ne.

Lebo som počula, že dost' ľudí je tu veriacich.

L: Všetci.

Všetci nejsou, ale...

L: Ale jsme věřící.

A bych řekl pravdu, tady prostě to náboženství trošičku se zvedá, ale to je prostě taková, jako bych řekl, momentálně bych řekl, že je to v módě. Tady u nás. Jakože, je to jako módnější, že těch lidí chodí víc.

L: Aj mladí začínajú, aj mladí.

No tak já už to pamatuju jako několikrát, víckrát, že vím, že to náboženství v jednu dobu prostě začalo stoupat a zase se to nějak zvedlo. No ale teď, teď je to takové... To bych říkal, nechtěl bych to nějak, jako, že by to celý bylo nějak, že si myslím, že by to nebylo objektivní,

protože říkám, každý, já nikomu nebráním, ale vždycky říkám, že dobrý člověk může být, lebo dobrý člověk je aj ten, kdo do kostela nechodí, a tak zrovna je špatný, může byt špatný člověk, ten, co tam chodí a co tam nechodí. Takže já jsem se s tymba mentalitama lidí prostě stýkal prakticky těch třicet roků, celý život. A vím, že obyčejně ten, co se kdysi odvolával, komu se jaksi, nebo prostě odvolával se na církev, tak moc jaksi toho dobra v sobě neměl. Ale to je jako, to není jako dogma nebo co. ... To by jsme, říkám, zacházeli do věcí, takových věcí, které člověkovu možu, v dnešní době možu ublížit.

Dobre. Tak ja by som ešte chcela prejsť k tomu, že aké používate, akoby médiá na komunikáciu. Teda vidím, že používate mobil, email a... Napríklad s dcérou, trebárs, ako komunikujete?

Normálně, běžně jako tak nějak... že by to bylo nějaké, nějaké každodenní, to se říct nedá, protože ono někdy, někdy aj pár kilometrů je strašně daleko, jak, já třeba, jak jsem se zmiňoval, mám staršího bratra, který je o jedenáct roků starší jak já, a mám ještě sestru. Sestra bydlí v Uherském Hradišti a bratr bydlí na Karlovarsku, tam, jak se dělá porcelán. S ním komunikuju dost často, ano, a kdyby to bylo blíž, ono je to 450 kilometrů, tak bych tam i já často zajel.

L: To je vynikající člověk.

Ale sestra, ta je o osm roků starší jak já, já vím, že má také své problémy nebo něco podobného, ale ta sem mockrát nezajede. Tak nějak.

L: Ale máme ju rádi. Vztahy sú tam pěkné.

No já neříkám... Poslyš, nekřič tolik, to se nahrává, Lidko, veškeré... Já tady neříkám, že by jsme se neměli rádi nebo něco podobné, ale říkám, ale tak s tím bratrem ten vztah mám lepší. Měl jsem jako... syn zemřel v roce 2011. Měl...no jako prostě měl...po našem řečeno vývod. Táhlo se to od...

L: Měl rakovinu tlustého střeva.

A s ním jsem měl vztah velice dobrý. Velice dobrý. Aj potom, jako prostě...protože bydlel v Horním Němčí. S dcérou, které, které jaksi to tak...že se odstěhovala. Mě to pochopitelně vadí...

L (priniesla fotku syna a ukazuje mi ju): Krásný kluk a hodný.

Ano.

L: Ale to už byl nemocný. Byl už na to moc špatně.

Mně to pochopitelně vadí, že ta dcera má takový vztah, jaký má, ale co nadělám, nic.

A s tým bratom si voláte normálne?

Jo, my si vždycky, jednou volá on, my jsme to měli, jednou bude volat on, jednou volá on, jednou volám já. Dřív se to odehrávalo, teď to bylo třeba, v pondělí bylo Jaroslava, tak to mně volal, lebo jsu Jaroslav, že, bylo Josefa, v březnu měl narozeniny, já jsem měl narozeniny v lednu. Ale tak jsme to, prostě, pochopitelně, když něco se chce, ale už dneska to není taková

věc, že on už je od čtyřicátého šestého roku z tadyma pryč, takže on už spoustu lidí ani nezná. Akorát to ze svého ročníka. Když mu volám, že tento nebo co, tak vždycky mu musím vysvětlit, kde bydleli a tak prostě, a takovéto nějaké věci, takže... Ale no tak jako spolu komunikujeme, já si myslím, že na tu vzdálenost, která tu je, velice dobře. Akorát mě mrzí, že nemá moc přístup, kdyby měl přístup, kdyby měl skype a internet, tak to... Lidčina dcera, ta je v Anglii, tak podle, podle potřeby aj třeba každý den. Ale to záleží, jestli, od její volného času.

Takže s nimi si skypujete?

L: Furt (smiech). Ano, a jeho mají ještě radši než mňa.

Nebudem, radši nebudeme to komentovat, protože by jsme si mohli ublížit.

L: Ne, já jsem měla, já mám jeho děcka taky ráda a tych kluků moc, moc...

Takže tak nějak. To víte, že ona taky ovdověla. A ještě dřív, než já.

L: Třicet osm roků mi bylo a zostali mně tři děti.

A ono, je pochopitelné, že ten systém toho, že... že se to změní, že...ale já říkám...

L: Ale na dědině je to něco jiného, každý si myslí, že už když jste vdova, už mosíte být do smrti vdova. No, tak, potom už, když ty vztahy mezi náma, on tam přišel jako příslušník pohraniční policie...

Ale no tak.

L: Já jsem byla vdova, on byl vdovec, no tak to tak nějak, asi osud to chtěl. Asi, protože mi už jsme dva a dvacet roků spolu, to by nikdo tomu nevěřil...

No já bych se ještě k tomu zeptal, k čemu to jako bude využité (ukazuje na informovaný súhlas). Vysvětlila som mu, že je to případová studia vedeckého charakteru a že je striktně anonymná a jeho konkrétne výroky vedúce k odhaleniu identity v nej použité nebudú.

Pán Matůš sa zaujíma, či sa do toho dostane a či uvidí tie výsledky, tak som mu povedala, že on má potom nárok na to, sa s nimi zoznámiť.

Ono jako když by se tam, jako nějak, řekněme třeba, každému by se třeba ten můj názor, někomu nelíbil. A pokud tam bude někde zakotvená, nebo bude tam uvedené ‚z mužského sboru‘, tak ti budou okamžitě vědět, že jsem to řekl já.

Bude to dôkladne anonymizované tak, aby nebolo poznať, kto to povedal.

Vysvetľujem, že to bude anonymné a že rozhodne tam nebude uvedené, že ten a ten povedal to a to a tiež, že sa používajú aj ilustračné výroky vytvorené na základe viacerých výrokov respondentov.

L: Já, začali jsme být spolu a moc lidem vadilo, protože on byl komunista, ano, a my, já jsem byla jako z křesťanské rodiny, ne že bych byla nějaký fanatik, ale bylo to úplně normální a my jsme začali jako spolu žít a oni právě: ‚Lidko, takováto je situace, já jsem takovýto.‘ Ale já jsem měla i z této části manžela, takže já jsem o tom věděla, já jsem věděla, proč bych mu

podrážela nohy. Ale já neříkám, že nevěříme, nebo že to jsme nikdy, tak jsme byli naučeni, tak jsme vyrostali. A já jsem si tych jeho názorů vždycky velice vážila, protože, a to mňa ještě zarážalo, že on vždycky řekl to, co si myslel, svůj názor a to sa spousta lidem nelíbí. To ti lidé na to reagujou: „Aaaa, však to byl komunista, však to byl...“ Ale byl to komunista, ale byl čestný. Byl čestný, toto řekl, tak za tym názorem si stojí ještě dneska. A to klobúk mosí smeknout, za to ho moje děcka milujú, mají ho rádi a že je to, nechtěla bych, aby sa to dostalo někde, že ty jeho děcka ho tak neuznávali. Měl švagrové, keré do tych jeho děcek hustili to, co nebyla pravda. Tata vydělával pěkné peníze, tata byl na této funkci, oni došli, oni lezli...někde.

No ale toto zase...to není zapotřebí.

No já to říkám jenom takto, aby to bylo v obraze, to není nic špatného, že bych řekla. Ale já badám u dost lidí, tady sa to tak jak keby obrátilo a u tých věřících: „Aaa, však on byl komunista.“ A že...a on byl takovej komunista, že ten může být čestný.

Ale zase, zase mezi věřícíma, zase se to říká, je rozdíl, je věřící, je, může být dobrý, a tento jak byl dobrý, tak ten, nebo nikdy proti vám neřekne. Ten, kdo to nemyslí upřímně...

L: Tak jestli mě ještě necháš, tak já ještě řeknu toto. Já jsem byla naučená, jako vychovávaná, to on taky, však jako děcko tak jsme byli naučení. Já jsem prošla těžkým životem, já jsem brzo ovdověla, měla jsem za jedenáct roků holčičku, kerá byla těžce nemocná, dostali jsme ji z toho, potom jsme sa my dva spolu dali dohromady, což děcka fandili tomu, aby jsme byli spolu a ta Marcela sa nám nabúrara. Kdybych já v té době žila sama, já bych to nezvládla. On mně pomohel, protože on dělá toho vyšetřovatele, on tam znal na té patologii, všecko u tých doktorů na chirurgii... Já bych to nepřežila, ale my jsme (panej idú slzy do očí, zasekáva sa jej hlas)...oni...ten sa zabil, ona sa z toho dostala, rok to trvalo. Kdyby ne jeho, v podtelné plachtě sme ju nosili do sanitky z vrchu a dolu, já... A za to ty moje děcka si ho tak... A já jsem ty děcka ale učila, já povedala: „Děcka, tento člověk než si sedne, vy mu to dvakrát ofouknete.“

Ale dobře, no.

L: No ne, já jsem jednom...(pán Matůš sa snaží namietat') To, Jarku, musí, to když, to se musí povědět toto. A my, z jeho strany...

Neprotahuj to zase.

L: Oni, oni, kdo mňa miluje, z jeho strany rodina ne, ty švagrové, to jak...

Jak švagrové, jenom jedna je, tak...

L: Tak jedna, ta jedna mňa měla ráda a to je všecko to, že tady to bydlelo a (pán Matůš sa snaží do toho vstúpit') ani ta dcera ke mně nenavázala taký vztah, jak moje děcka k němu.

Tak ono to bylo ovlivněné právě tady s těma, se švargovou, ale to je tak...

L: Právě tuto rodinou, tady z...

Však nikdo jim nebránil, oni tady mohli bydlet, ale bohužel zeť se necítil do dědiny, tak šel zpátky, tak šli zpátky...

L: No ale teho jako, vnuka, ten, on vždycky povedal: „Teto, kebych neměl nikoho rád, ale tebe nadevšecko.“ Protože to bylo děcko malé a bylo učené jinak a my jsme ho zase měli, milovali, měli rádi, naše děcka ho měli rádi a do dneška máme nádherné vztahy. Tak já si myslím, že...

Děkujeme za proslov.

L: Tak, řekla jsem to obsažně všechno? (smiech)

Aj navíc.

L: Aj navíc?

Takže tak.

L: Možu říct, že Dolněmčané možu povědět...

Ale no tak, to je, to je...

L: Byl policajt, pomohl, kde sa dalo. K nám chodili, on byl pohraniční...

Ne, to nekomentujem, nechod'me do takých podrobností. Nemám to rád.

L: Ale je to... líbí se mi na něm, já bych ho zastřelila stokrát za den.

Naštěstí neumí střílet.

L: No dobře, nevím, ale on si stojí za svým. Co řekne, za všeckým si stojí. Nic nepřevracá, jde, a to sa ludom tu nelíbí.

No tak to je normální.

L: Doňho rýpú.

Dobře, dobře, tak aby jsme pokročili nebo možná skončili, jo.

Ja by som sa teda ešte opýtala na také tie vzťahy v dedine, že je to tu tak, že keďže je to celkom menšia dedina, že tu každý každého pozná?

L: Áno, áno.

Lidko, odpovídám já, tak ty neodpovídej.

L: Ale já ti radím. Řekni pravdu.

No já si myslím, že dřív, dřív to vědění o každém bylo poněkud na vyšší úrovni a měnilo sa to. Dneska je už, dneska je, sa někdo zeptá, předbíhá, že jsou Dolněmčanci, tam je takové, takové nějaký člověk. Dřív jsem to věděl, dneska to nevím, protože dneska je tu za první, ta dědina se rozrostla, je větší. Dneska je taková ta vnitřní informovanost, si myslím, že už není na také úrovni, jak to bylo dřív. Ale, lidé se o sobě vijá, nebo nějak to, ale říkám, že by to bylo jako všechno, to už ne. Jak když, že by viděli do dvora, co se neděje, to ne.

L: To ne.

Tady už, ta anonymita už jako se prostě, jako...moc rozšiřuje po městském způsobu. Takže sestra, ta bydlí v paneláku a tam, v Hradišti, a tam ani nevěděli, prostě, no, podle vizitek na zvonku, že tam nějaký takový člověk bydlí, ne že by se znali. Takže ta, myslím si, že toto, ono pro něco to je dobré, ale zase po stránce takové té (hřadá slova) je to trochu horší. Takže tak.

A ešte som sa chcela opýtať, že keď vlastne sledujete dianie v obci, tak že čítate ten zpravodaj trebárs a sledujete aj internetové stránky?

Pochopitelně.

L: Do detailů.

Zpravodaj, to preto, že do něj někdy sem tam přispívám, do zpravodaja, tak pochopitelně, že si ho přečtu, když mě dojde, hozej do schránky, mám ho na internetu a...

L: A já mu pomáhám.

A chodím pravidelně na veřejné zasedání obecního, obce jako, které bývá, jednou za čtvrt roku, mám taký dojem, tak nějak bývá, protože ještě je to, z takového toho zvyku, který býval. Dneska na to zasedání, kdyby tam nebylo to obecné zastupitelstvo, kterých je patnáct, zastupitelů, tak tam bude lidí málo. Někdy, otázka je, co se projednává. Ale jak je to takové jenom běžného charakteru, protože dneska už je to prostě asi... Já jsem vždycky si z toho...tam se prostě dělají taková trochu jako srandička, že ti zastupitelé, že je tam vlastní mašinerie, protože oni majou připravené veškeré materiály, dřív to neexistovalo, dneska to majou všechno na stole, takže oni už víj, o čem se jedná a mnozí ti lidé, kteří tam chodí, tak si ještě... Toto nechápu. Takže říkají, že tam se jenom řekne, že starosta řekne, prostě bod ten a ten, takové a takové to, takové a taký problém, kdo je pro, kdo je proti nebo něco podobného. Protože dneska krom zastupitelů, může byt k tomu nějaká připomínka, ale ta z veřejnosti, ale ta nemá rozhodující, prostě vliv. Takže tak nějak.

A vy už vlastne vopred viete, čo sa tam bude prejednávat'?

Program je, ale nevíme dopodrobna. Ale zastupitelé, ti dostanou materiály, zpracovaný, takže já to povim na příkladě, je otázka výměny nebo změny pozemku, na nějakém příkladě řeknu, no, tak oni víj už, o koho, co se jedná, kde se to, keré to, majou tam aj třeba mapu katastrální, z katastrálního toho... Takže tak nějak to je. No ale říkám, to už ten charakter, který býval dřív, je dneska jiný. Dřív se o určitých věcích diskutovalo, diskutovalo a bralo sa k tomu, bral sa k tomu i určitý záměr. Ale dneska, dneska ne, dneska když se ozve někdo z toho, z hostů, ne hostů, ale z těch občanů, kteří nejsou zastupitelé, tak zastupitelé možou k tomu kritickou připomínku a može... a bude zvažovaná. Ale z občanů (nie je rozumieť – niečo jako nebude?).

A koľko ľudí tam takto chodí okrem tých zastupiteľ'ov?

Jak kdy. Jak jsem vám říkal, členů zastupitelstva je patnáct, ano, a když je tam někdy deset, patnáct z občanů, tak je to dost. Někdy tam je třeba i dvacet, třicet, ale říkám, to je podle okolností, které se tam projednávají.

Podľa toho programu vlastne?

Jo, podle programu, no. Ale říkám, co se tam projednává, převážně, jenom když je to... to by se dalo spočítat na prstech jedné ruky, možná i té druhé, kolik tam chodí takových těch pravidelných, kteří tam jdou bez rozdílu na to, co se projednává.

A vy ste taký ten pravidelný?

Já v zásadě jsem pravidelný. Je to, říkám, akorát je, když třeba jsou nějaké nemoci nebo podobného, tak nejdu. Ale jinak, ne že bych se v první řadě díval do programu, co se tam bude projednávat a řekl si: „No, tak teď nepůjdu.“ Jdu.